

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

30.09.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Инвестор.БГ](#)

✓ АИКБ настоява за опростени указания за ползване на данъчен кредит

Работодателската организация предлага в закона да бъдат описани само случаите, при които се налага корекцията на ползвания данъчен кредит

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) смята, че новите правила за ползване на данъчен кредит, регламентирани с предложените промени в Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС), са прекалено сложни за разбиране и прилагане. Това се посочва в становище на АИКБ относно предложените от Министерство на финансите изменения и допълнения на данъчните закони за 2017 година.

Като цяло Асоциацията одобрява, че не се предвижда увеличение на данъчната тежест, както и не се предлага въвеждането на нови данъци, а голяма част от предлаганите промени са в посока ограничаване на "сивата" икономика.

Предложенията на законодателя относно ЗДДС трябва да посочват правилата като прости за разбиране и елементарни за прилагане, така че задължените лица и гражданите лесно да се ориентират в правните норми и с минимални усилия и действия да бъдат изрядни в намерението си да спазят данъчното законодателство. Не такъв е случаят с предложените текстове в ЗДДС, посочват от АИКБ.

Според организацията законодателят се опитва в текста на закона с множество разпоредби и сложни математически формули да опише всички случаи и начини на корекции на ползвания данъчен кредит в стремежа да се избегнат неточности при изчисляването на приспаданията.

Затова предлагат в текста на закона да бъдат описани само случаите, при които се налага корекцията на ползвания данъчен кредит, както и препратка към Правилника за прилагане на закона, където подробно да бъдат описани начинът и формулите за корекция.

АИКБ има забележки и по предложените промени в Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО). Там е предвидено декларациите да се подават задължително по електронен път с електронен подпис, както и отпадане на предвидената досега в закона отстъпка за електронно подаване на декларацията. Отпадането на данъчно облекчение означава на практика повишаване на данъчната тежест, с което АИКБ не са съгласни. Законодателят трябва да предложи начин за споделяне с бизнеса на част от реализираните икономии от вменяването му на задължение за подаване на декларациите по ЗКПО единствено и само по електронен път, настояват от асоциацията.

Относно предложените промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) и по-конкретно по предложеното данъчно облекчение за физически лица, които при извършването на разходите си използват безкасови плащания, АИКБ смятат, че мярката е със съмнителен ефект. Предложението във вида, в който е направено, може на практика да не доведе до повишаване на безкасовите плащания, тъй като не изключва хипотезата, в която физическото лице получава нерегламентирано част от доходите си в брой и същата част разходва в брой, а официалните му приходи се получават по банков път и 80% от тях се разходват по банков път, което според текста на закона ще го направи "годен" за ползване на данъчното облекчение.

Имайки предвид широкото разпространение на практиката - безкасово плащане на "официалната" заплата и плащане на "неофициалната" заплата в плик, такова законодателно предложение поставя в риск приходите в държавния бюджет от този данък, както и дава възможности за стимулиране на тези практики с цел ползване на данъчното облекчение, смята работодателската организация.

Според АИКБ предложената мярка за стимулиране на безкасовите плащания трябва да е съпроводена с адекватна законодателна промяна, която да намали банковите и картовите такси при плащане по безкасов път, дори по възможност да ги сведе до нула, за да може безкасовото плащане, освен по удобство и сигурност, да конкурира касовото такова и по цена. Предвид това, че и БНБ ще реализира икономии за поддържане и обслужване на паричната маса, ако все по-малко

се използват парите в брой, е възможно част от тези финансови разходи да бъдат поети от Централната банка, предлагат от организацията.

АИКБ изразяват несъгласие относно предложението годишната данъчна декларация да се подава само по електронен път за доходите, придобити след 1 януари 2017 година. Според предложението отпада досегашната отстъпка при подаване на декларацията по електронен път – не се прави обаче никакво компенсационно предложение за стимулиране на изрядните данъкоплатци при деклариране и доброволно плащане в срок. Затова индустриалците препоръчват да се предвиди стимул за тях.

АИКБ са обезпокоени от намаления срок (до 31 януари) за подаване на декларацията по чл. 73 от ЗДДФЛ, с която платците на доходите декларират изплатените доходи на физически лица по извънтрудови правоотношения, както и в тази връзка - удържаните и внесени данъци. Имайки предвид, че платци на такива доходи в голямата част от случаите са работодатели - юридически лица и все по-честата практика за намаляване на сроковете за подаване на различни декларации, това ще доведе до допълнително неудобство и напрежение в счетоводните отдели на предприятията в периода на приключване на предходната финансова година, отбелязват от Асоциацията.

Относно предложените промени в Закона за местните данъци и такси организацията изразява недоволство, че за поредна година е отложено изменението на Закона за местни данъци и такси, с което да бъде законово уредено въвеждането на принципа "замърсителят плаща".

Относно предложените промени в Закона за ограничаване на плащанията в брой от Асоциацията заявяват, че подкрепят намаляването на нормативно регламентирания праг за ограничаване на плащанията в брой в страната от 10 хил. лева на 5 хил. лева. Но отбелязват, че с предлаганата промяна се достига праг, който не трябва да бъде променен в следващите няколко години, защото е достигнато оптимално съотношение вреди - ползи.

Работодателската организация изразява резерви и скептицизъм относно предложението в Закона за изменение и допълнение на закона за акцизите и данъчните складове, с което се дава възможност на митническите органи в случаите по чл. 42 и 43 от ДОПК да претърсват и изземват по реда на НПК. Според АИКБ прехвърлянето на полицейски правомощия на митническите органи може да доведе до натиск върху бизнеса и да създаде допълнителни възможности за корупция и е необходимо да се направи оценка на въздействието от прилагането на подобна мярка.

С пълния текст на становището може да се запознаете тук.

[Новини дир.бг](#)

✓ АИКБ настоява за опростени указания за ползване на данъчен кредит

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) смята, че новите правила за ползване на данъчен кредит, регламентиран с предложените промени в Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС), са прекалено сложни за разбиране и прилагане. Това се посочва в становище на АИКБ относно предложените от Министерство на финансите изменения и допълнения на данъчните закони за 2017 година.

Като цяло Асоциацията одобрява, че не се предвижда увеличение на данъчната тежест.

[Economynews.bg](#)

✓ "Икономика на светло" - три награди

На заседание на Комисията по икономическа политика и туризъм към 43-то Народното събрание на РБ, председателят на УС на АИКБ Васил Велев връчи статуетките "Икономика на светло" на наградените в категорията за "Личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция".

На тазгодишното издание на наградите "Икономика на светло" наградата за тази категория бе присъдена от 100-членното експертно жури, съставено от бизнесмени, икономисти, журналисти и ярки представители на гражданското общество, на Делян Добрев, Мартин Димитров и Петър Кънев за нормотворческите им инициативи през 2015 г. за приемане на законодателство в посока на ограничаване на неформалната икономика.

Статуетката за наградите "Икономика на светло" е уникална за всяка година и единствена за всяка категория и по тази причина на тържествената церемония на тримата спечелили бе връчена само една статуетка, останала при народния представител с най-голям стаж – Петър Кънев. Специално бяха изработени още две нови статуетки, които председателят на АИКБ тържествено връчи днес на Делян Добрев и Мартин Димитров.

[Факти](#)

✓ АИКБ: Скептични сме за данък – уикенд

Резерви към приетите промени в данък – уикенд и подкрепа за предлаганите от правителството промени в данъчното законодателство изказват от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Работодателската организация изказва своето удовлетворение от факта, че в средата на месец септември министерството на финансите предложи на обществено обсъждане предложението си за изменение и допълнение на данъчните закони

за 2017 година. Ранното публикуване и по-дългия срок за обществено обсъждане дават възможност на бизнеса и всички заинтересовани страни внимателно да прегледат предложенията и да изразят своите становища. Така ще бъде избегната създадената в края на 2015 година ситуация, когато с предложенията за изменение на данъчните закони за 2016 година беше предвидено въвеждането на т.нар. "данък уикенд" без разяснения и достатъчно обсъждания и без изготвена оценка на въздействието на новите разпоредби.

Относно Закона за изменение и допълнение на закона за акцизите и данъчните складове

Подкрепяме изписването в текста на закона на изрично определение за "употребявани бандероли". Смятаме, че точността и липсата на двусмислено тълкуване на правните норми, особено на тези, които касаят данъчно и митническо облагане, ще допринесе за правилното прилагане на закона и до ограничаване на възможностите за избягване на плащането на акцизи и данъци.

Подкрепяме и предложението за отпадане на изискването лицата да представят пред митническата администрация на удостоверения за наличие или липса на данъчни задължения или задължения за задължителни осигурителни вноски. По този начин ще намалее административната тежест за бизнеса при лицензирането и регистрирането по Закона за акцизите и данъчните складове.

Смятаме, че предложеното изменение на съотношението между специфичния и пропорционалния акциз за цигарите е правилно и справедливо. Предвиденото увеличение на акцизните ставки на цигарите (до 01. 01. 2018 година България ще достигне минималните нива на облагане за ЕС с пропорционален акциз) несъмнено ще доведе до повишаване на опитите за избягване на плащането на акцизи и ДДС върху цигарите. За това препоръчваме през 2017 г. да бъдат приложени допълнителни мерки (включително и законодателни) за борба с контрабандата на цигари, които да затвърдят добрите резултати от последните години, постигнати в събираемостта на акцизите за цигари.

Въвеждането на новата разпоредба в чл. 90б несъмнено ще "запълни празнотата в законодателството", относно разносната търговия на цигари и случаите, в които се извършват продажби директно от транспортните средства.

Предложеното допълнение на чл. 93 трябва да осъществи нужната превенция и под заплахата от наказание да накара водачите на транспортни средства, превозващи енергийни продукти, да се въздържат от умишлено прекъсване на захранването на GPS устройствата с цел да не може да се проследи движението на акцизните стоки до крайния им потребител. Тази мярка би следвало да ограничи "сивата икономика" в търговията с горива и да доведе до по-големи постъпления в бюджета от акцизи и данъци върху горивата.

АИКБ подкрепя новите разпоредби в ЗАДС, целящи облекчаването на реда за спонтанен обмен на данъчна информация между НАП и Агенция "Митници". По този начин ще се подобри взаимодействието между приходните администрации и ефективността на данъчния и митническия контрол.

Изразяваме своите резерви и скептицизъм относно предложението чл. 103, с който се дава възможност на митническите органи в случаите по чл. 42 и 43 от ДОПК да претърсват и изземват по реда на НПК. Според нас, прехвърлянето на полицейски правомощия на митническите органи може да доведе до натиск върху бизнеса и да създаде допълнителни възможности за корупция и е необходимо да се направи оценка на въздействието от прилагането на подобна мярка.

Относно предложените промени в Закона за данък върху добавената стойност Предложените нормативни текстове за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност регламентират различни случаи на корекции на ползван данъчен кредит за недвижими имоти, стоки и услуги, които освен за независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице, се използват за цели, различни от нея. Множество нови разпоредби на закона, включително съдържащи математически формули, определят как да бъдат извършвани корекции на ползвания данъчен кредит, когато са настъпили изменения в използването на актива за служебни и лични нужди. Несъмнено правните норми на законите и особено - на данъчните закони трябва да бъдат ясни и точни и да определят правилното и законосъобразно поведение на данъчно задължените лица при прилагането и спазването им, но, от друга страна, законодателят трябва да създаде правила, които да бъдат прости за разбиране и елементарни за прилагане, така че задължените лица

и гражданите лесно да се ориентират в правните норми и с минимални усилия и действия да бъдат изрядни в намерението си да спазят данъчното законодателство. Не такъв е случаят с предложените текстове в ЗДДС.

В стремежа да се избегнат неточности при изчисляването на приспаданията, както и неоснователни предимства или неблагоприятни последици по отношение на регистрираните по ЗДДС лица, когато след декларирането са настъпили промени във факторите, въз основа на които първоначално е определена сумата за приспадане, законодателят се опитва в текста на закона с множество разпоредби и сложни математически формули да опише всички случаи и начини на корекции на ползвания данъчен кредит. Предлагаме в текста на закона да бъдат описани само случаите, при които се налага корекцията на ползвания данъчен кредит, както и препратка към Правилника за прилагане на закона, където подробно да бъдат описани начина и формулите за корекция.

Подкрепяме разпоредбите, които изясняват неяснотите и неточностите относно датата на доставка при доставка на стока при условията на финансов лизинг, както и текстовете, които определят разширеното приложение на благоприятния

режим на облагане на общата туристическа услуга от туроператор към всяко лице, в т.ч. към друг туроператор или към туристически агент, което ще повиши конкурентоспособността на българските туроператори.

Относно предложените промени в Закона за корпоративното подоходно облагане

Съгласно предложената промяна се предвижда от 01. 01. 2018 г. декларациите по ЗКПО да се подават задължително по електронен път с електронен подпис. Несъмнено електронното подаване на данъчни декларации облекчава процеса на попълване и особено - на подаване на декларациите, спестява време на данъчно задължените лица за администриране и плащане на данъците, както и реализира процесуална икономия и средства на приходната администрация. Намаляват се и възможностите за грешки и неточности при попълването на декларациите. В предложените промени е предвидено отпадане на предвидената досега в закона отстъпка за електронно подаване на декларацията. Отпадането на данъчно облекчение означава на практика повишаване на данъчната тежест, с което не можем да бъдем съгласни. Законодателят трябва да предложи начин за споделяне с бизнеса на част от реализираните икономии от вменяването му на задължение за подаване на декларациите по ЗКПО единствено и само по електронен път.

Подкрепяме предвидената в закона възможност за корекция на подадена годишна данъчна декларация еднократно в срок до 30 септември на текущата година, чрез подаване на нова декларация. Много често в практиката в резултат на провеждането на независимия финансов одит се налагат промени на счетоводния финансов резултат, който е и база за определяне на данъчния финансов резултат, което налага корекция на годишната данъчна декларация. Тава досега се извършваше чрез изрично разрешение от НАП, поискано от данъчно задълженото лице. Предлаганата промяна ще улесни подобни корекции на годишната данъчна декларация.

Относно предложените промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица

Несъмнено "сивата икономика" се обслужва от касовите разплащания и трябва да се търсят възможности, включително и законодателни, за стимулиране на безкасовите разплащания, като мярка за борба с неформалната икономика. Предложеното в ЗДДФЛ данъчно облекчение за физически лица, които при извършването на разходите си използват безкасови плащания, е със съмнителен ефект. Предложението във вида, в който е направено, може на практика да не доведе до повишаване на безкасовите плащания, тъй като не изключва хипотезата, в която физическото лице получава нерегламентирано част от доходите си в брой и същата част разходва в брой, а официалните му приходи се получават по банков път и 80 % от тях се разходват по банков път, което според текста на закона ще го направи "годен" за ползване на данъчното облекчение. Имайки предвид широкото разпространение на практиката - безкасово плащане на "официалната" заплата и плащане на "неофициалната" заплата в плик, такова законодателно предложение поставя в риск приходите в държавния бюджет от този данък, както и дава възможности за стимулиране на тези практики с цел ползване на данъчното облекчение.

От друга страна, увеличаването на картовите разплащания ще доведе до съществено увеличение за гражданите на разходите за финансови услуги, като дял от общите им разходи и реципрочно - до увеличаване на приходите на администраторите на картови услуги и на банките. Според нас предложената мярка за стимулиране на безкасовите плащания трябва да е съпроводена с адекватна законодателна промяна, която да намали банковите и картовите такси при плащане по безкасов път, дори по възможност да ги сведе до нула, за да може безкасовото плащане, освен по удобство и сигурност, да конкурира касовото такова и по цена. Предвид на това, че и БНБ ще реализира икономии за поддържане и обслужване на паричната маса, ако все по-малко се използват парите в брой, е възможно част от тези финансови разходи да бъдат поети от Централната банка.

Съгласно предложението, годишната данъчна декларация ще се подава само по електронен път за доходите, придобити след 01. 01. 2017 година. Отново, подобно на предложените промени в ЗКПО, отпада досегашната отстъпка при подаване на декларацията по електронен път и плащане в срока за подаване, без да е направено някакво компенсационно предложение за стимулиране на изрядните данъкоплатци при деклариране и доброволно плащане в срок. Препоръчваме да се предвиди стимул за тях.

Притеснени сме от намаления срок (до 31 януари) за подаване на декларацията по чл. 73 от ЗДДФЛ, с която платците на доходите декларират изплатените приходи на физически лица по извънтрудови правоотношения, както и в тази връзка - удържаните и внесени данъци. Имайки предвид, че платци на такива приходи в голямата част от случаите са работодатели - юридически лица и все по-честата практика за намаляване на сроковете за подаване на различни декларации, това ще доведе до допълнително неудобство и напрежение в счетоводните отдели на предприятията в периода на приключване на предходната финансова година.

Подкрепяме промените, свързани с данъчното облекчение за деца с увреждания, което да се прилага както в годината на раждане, така и в годината, в която детето навършва пълнолетие.

Подкрепяме предложената промяна доходите по чл. 38 от ЗДДФЛ, придобити от местни физически лица от източници в чужбина, да се облагат и декларират само годишно, като дължимият данък се определя в годишната данъчна декларация и се внася в срок до 30-ти април на следващата година. Предложението ще доведе до значително намаляване на административната тежест и на разходите за деклариране и плащане на данъците върху доходите, получени от източници в чужбина.

Подкрепяме разширяването на обхвата на облагаемите приходи и определянето като облагаеми на доходите от игри, които не са хазартни по смисъла на Закона за хазарта.

Енергично подкрепяме и промяната в чл. 13, ал. 1, т. 22, с която се освобождават от облагане ученическите награди (от олимпиади и други подобни състезания и конкурси), които, съгласно действащия към момента закон, подлежат на облагане.

Подкрепяме предлаганите промени, свързани с реда на облагане на непаричните вноски в търговски дружества. Схемите за заобикаляне на закона и неплащането на данъци трябва да бъдат ограничени и преустановени.

Прецизирането на дефиницията на понятието "застраховка Живот" ще внесе точност и яснота относно ползването на данъчното облекчение, както и ще ограничи възможностите за избягване на плащането на данъци.

Относно предложените промени в Закона за местните данъци и такси

За поредна година е отложено изменението на Закона за местни данъци и такси, с което да бъде законово уредено въвеждането на принципа "замърсителят плаща", като система на променлива ставка и основа в зависимост от обема или теглото на генерираните отпадъци. Тази промяна е изключително важна и поради това вече години наред настояваме за въвеждането ѝ като силен мотив за гражданите и бизнеса да намалят количеството на генерираните отпадъци, а същевременно и за местната власт да съобрази разходите по събиране, транспортиране и третиране на отпадъците с реално извършени услуги. Всичко това е в пълно съответствие с общностното право - Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците, съгласно която принципът "замърсителят плаща" е прогласен като основен, съвместно с разходоориентираността при определяне размера на ТБО.

Припомняме, че в §13а от заключителните разпоредби Закона за местните данъци и такси е разпоредено Министерският съвет съвместно с Националното сдружение на общините в Република България да разработи методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци и да внесе в Народното събрание проект за изменение на чл. 66 и чл. 67 от закона.

Такъв проект на методика беше изготвен от междуведомствена експертна работна група, в която участваха представители на общините, бизнеса и администрацията. Същата работна група изготви проект на ЗИД на ЗМДТ, който също беше внесен в Министерския съвет, като важните за нас принципи са намерили място и в предложението законопроект.

Наши представители участваха активно в процеса на подготовка на визираните по-горе проекти. Нещо повече – като отговорен изразител на интересите на българския бизнес бяхме инициатори на значителна част от предлаганите промени. Считаме, че това е начинът за справедливо въвеждане и прилагане на принципа "замърсителят плаща" – нещо, към което сме се стремили в продължение на години, и което ще ни доближи до добрите европейски практики.

За съжаление, за поредна година сме свидетели на отлагане на приемането на предложените и подготвени реформи в областта на определянето на таксата за битовите отпадъци за гражданите и бизнеса.

Относно предложените промени в Закона за ограничаване на плащанията в брой

Подкрепяме намаляването на нормативно регламентирания праг за ограничаване на плащанията в брой в страната от 10 000 лева на 5 000 лева. Припомняме само, че закона беше приет и беше въведено ограничение на плащанията в брой след направено от АИКБ предложение за законодателни промени в резултат на изпълнение на дейностите по проект "Ограничаване и превенция на неформалната икономика", изпълнен от Асоциация на индустриалния капитал в България. Мярката ще стимулира увеличаване на безкасовите разплащания и ще минимизира разплащанията в брой при сделки между лицата, участници в стопанския оборот. Практиката показва, че тази мярка води до намаляване на "сивата" икономика в страната. Същевременно считаме, че с предлаганата промяна се достига праг, който не трябва да бъде променен в следващите няколко години, т.к. е достигнато оптимално съотношение вреди : ползи.

Относно Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

Предложените промени касаят регламентацията на задължителния автоматичен обмен на информация между държавите - членки в областта на данъчното облагане, като мярка за по-ефективна борба с данъчните измами, укриването на данъци и агресивното данъчно планиране. В тази връзка се предлага и прецизиране на разпоредби относно обхвата на данъчно-осигурителната информация и основанието за разкриването и от задължените лица.

Предвид на това, че с предлаганите разпоредби се хармонизира задължително европейско законодателство и обхватът на лицата, които ще бъдат задължени да подават допълнително изискваната информация, смятаме, че промените няма да доведат до съществени разходи и затруднения за бизнеса и затова следва да бъдат подкрепени.

България

[Новини дир.бг](#)

✓ АИКБ: Скептични сме за данък – уикенд

Резерви към приетите промени в данък – уикенд и подкрепа за предлаганите от правителството промени в данъчното законодателство изказват от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Работодателската организация изказва своето удовлетворение от факта, че в средата на месец септември министерството на финансите предложи на обществено обсъждане предложението си за изменение и допълнение на данъчните закони за 2017 година. Ранното публикуване и по-дългия срок за обществено обсъждане дават възможност на бизнеса и всички заинтересовани страни внимателно да прегледат предложенията и да изразят своите становища. Така ще бъде избегната създадената в края на 2015 година ситуация.

[Economy.bg](#)

✓ Бизнесът със забележки към промените в данъчното законодателство за 2017

От АИКБ одобряват предложените промени в по-голямата им част, но изразяват и някои резерви

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) разпространи своето становище относно предложените от Министерство на финансите изменения и допълнения на данъчните закони за 2017 година. Като цяло от асоциацията одобряват ранното публикуване на промените, както и по-голямата част от тях, тъй като считат, че те ще доведат до намаляване на административната тежест и сивата икономика.

Въпреки това бизнесът изразява някои забележки и резерви по отношение на част от предложените промени.

Относно Закона за изменение и допълнение на закона за акцизите и данъчните складове от АИКБ изразяват своите "резерви и скептицизъм" относно предложението чл. 103, с който се дава възможност на митническите органи в случаите по чл. 42 и 43 от ДОПК да претърсват и изземват по реда на НПК. Бизнесът смята, че прехвърлянето на полицейски правомощия на митническите органи може да доведе до натиск върху бизнеса и да създаде допълнителни възможности за корупция и е необходимо да се направи оценка на въздействието от прилагането на подобна мярка.

По отношение на предложените промени в Закона за данък върху добавената стойност и в частност тези, касаещи "данък уикенд" от АИКБ смятат, че "законодателят трябва да създаде правила, които да бъдат прости за разбиране и елементарни за прилагане, така че задължените лица и гражданите лесно да се ориентират в правните норми и с минимални усилия и действия да бъдат изрядни в намерението си да спазват данъчното законодателство. Не такъв е случаят с предложените текстове в ЗДДС". Затова бизнесът предлага в текста на закона да бъдат описани само случаите, при които се налага корекцията на ползвания данъчен кредит, както и препратка към Правилника за прилагане на закона, където подробно да бъдат описани начина и формулите за корекция.

Притеснения има и по повод някои промени в Закона за корпоративното подоходно облагане и в частност декларациите по него да се подават задължително само по електронен път. В предложените промени е предвидено и отпадане на предвидената досега в закона отстъпка за електронно подаване на декларацията. Според АИКБ отпадането на данъчно облекчение означава на практика повишаване на данъчната тежест, с което "не можем да бъдем съгласни". Законодателят трябва да предложи начин за споделяне с бизнеса на част от реализираните икономии от вменяването му на задължение за подаване на декларациите по ЗКПО единствено и само по електронен път.

Сходни забележки бизнесът има и във връзка с промените в Закона за данъците върху доходите на физическите лица, където също се предвижда от 1 януари 2017 декларациите да бъдат подавани само по електронен път. Тук отново отпада досегашната отстъпка за електронно подаване на декларацията, а бизнесът счита, че трябва да се предвиди стимул за коректните данъкоплатци.

Забележки има и към предложението за данъчно облекчение за физическите лица, които използват безкасови плащания. Бизнесът смята, че предложената мярка "трябва да е съпроводена с адекватна законодателна промяна, която да намали банковите и картовите такси при плащане по безкасов път, дори по възможност да ги сведе до нула, за да може безкасовото плащане, освен по удобство и сигурност, да конкурира касовото такова и по цена. Предвид на това, че и БНБ ще реализира икономии за поддържане и обслужване на паричната маса, ако все по-малко се използват парите в брой, е възможно част от тези финансови разходи да бъдат поети от Централната банка."

От АИКБ са притеснени от намаления срок (до 31 януари) за подаване на декларацията по чл. 73 от ЗДДФЛ, с която платците на доходите декларират изплатените доходи на физически лица по извънтрудови правоотношения, както и в тази връзка - удържаните и внесени данъци. Те считат, че това ще доведе до допълнително неудобство и напрежение в счетоводните отдели на предприятията в периода на приключване на предходната финансова година.

Остри забележки от бизнеса отправят във връзка с предложените промени в Закона за местните данъци и такси и в частност поради липсата на изменение, с което да бъде законово уредено въвеждането на принципа "замърсителят плаща", като система на променлива ставка и основа в зависимост от обема или теглото на генерираните отпадъци.

[Съдебни новини](#)

✓ Работодатели настояват студентите да са длъжни да остават да работят в България

Студентите държавна поръчка да са длъжни да останат да работят в страната за определен период от време - между 3 и 5 г., а който замине за чужбина, да възстанови парите, платени от бюджета за издръжката му.

Около тази идея се обединяват две от национално представителните работодателски организации - БТПП и АИКБ. От БСК обаче са скептични, че подобно предложение може да се реализира. Идеята среща подкрепата на част от ректорите, но не и на студентите, показва проверка на "Сега". От просветното министерство също са с резерви.

Предложението не е ново - през 2011 г. премиерът Бойко Борисов поиска същото - заяви, че студентите, които се обучават по държавна поръчка, трябва да остават в страната, защото за тяхното обучение са инвестирани публични средства, които "изтичат" към чужбина.

Шефът на АИКБ Васил Велев обясни, че неговата организация също е предложила да се разработят нормативно "надеждни гаранции за ангажимент за постъпване за определен период на работа в българската икономика на ученици и студенти, които завършват образованието си с финансиране от държавния бюджет (например - за 5 години)". Велев предлага фирмите да имат "трансферни права" върху специалистите. "Не може един инженер, в който е инвестирано колкото и в един футболист, да напуска фирмата, която е инвестирала в него, а "Людогорец" да има трансферни права върху Моци. Искаме и специалистите да доказват, че няма къде да работят в страната, преди да отидат да работят в чужбина, както ние доказваме за чужди специалисти от трети страни с пазарен тест, че няма български кандидати", каза Велев. БТПП също предлагат промени в законодателството, даващи възможност или задължение за специалистите да работят във финансираната ги фирма за определен срок (3-5 г.). От палатата са дори и по-радикални, като искат да има ограничение за започване на работа в друга конкурентна фирма, освен при отказ на тази, която е финансирала обучението.

"Идеята противоречи на Европейската харта за правата на човека. Ние сме в параграф 22 - държавата няма как да накара младите хора да работят тук, защото не може да им гарантира място по професията. 60% от завършващите висше образование не работят по специалността си, а половината работят нещо, което изисква средно образование. В същото време има недостиг на кадри в десетки специалности, но заради липсата на кариерно ориентиране и митовите сред хората за хуманитарно и икономическо образование младите се записват само за дипломата, а след това му мислят", коментира

експертът на БСК Томчо Томов. Той посочи, че в Ирландия се прави нещо подобно - задължително насочване на завършилите студенти към работни места.

От Министерството на образованието и науката (МОН) смятат, че подобно ограничение е сложно от юридическа гледна точка, а и е съмнително доколко може да е ефективно, при положение че държавата няма как да осигури реализация на всеки завършил висше образование у нас. "Пълно ограничаване на висшистите да работят в ЕС е невъзможно. Възможен е опитът за задържането на студентите от дадени направления у нас например чрез система за кредитиране. Това обаче може да е при условие, че въпросните специалности станат изцяло платени - в този случай студентът ще плаща пълната сума на обучението си, която ще му се възстановява, ако той се реализира при определени условия в България", обясниха от МОН.

Бизнесът е единокласен, че университетите трябва да се окрупнят, а държавата да финансира само специалностите, от които икономиката има нужда.

Работодателите предлагат редица мерки за подобряване на образованието и пазара на труда. Според БТПП трябва "да се преразгледа финансирането на база брой учещи се, което води до огромни компромиси с качеството на обучението. Други обективни критерии биха били броят на започналите работни места по специалността в рамките на година след приключване на образованието, броят на приетите във ВУЗ за продължаване на обучението и т.н.". Според работодателите трябва да има и по-високи критерии за приемане в университетите, държавата да финансира само тези специалности, които са нужни на икономиката, за фирмите, плащащи стипендии на ученици и студенти, да има данъчни облекчения.

АКАДЕМИЧНО

Голяма част от университетската общност подкрепя отдавна идеята студентите по държавна поръчка да бъдат накарани по законен начин да работят у нас първите години след завършването си. "Това е задължително, в тази връзка и бизнесът може да помогне много - дали с по-високи заплати или пък с подпомагане на младежите със стипендии още по време на следването им", коментира шефът на Съвета на ректорите проф. Любен Тотев. Според него би могло да се помисли и за различни варианти за стимулиране на студентите да не напускат страната ни, например чрез опрощаване на студентските кредити, ако съответният висшист остане да работи в България. "Щом ползват държавна субсидия, студентите трябва да я оправдаят по някакъв начин. Ние трябва да произвеждаме инженери за нашата икономика", заяви подкрепа и ректорът на ТУ-София проф. Георги Михов. Според него обаче едва ли в демократична държава като нашата може да се въведе пълна забрана държавно субсидираните студенти да работят в чужбина, по-скоро би следвало да се търсят други икономически лостове за задържането им.

Председателят на студентските съвети Яна Вангелова коментира, че ако идеята се наложи в този ѝ вид, ще има голям отпор от колегите ѝ, тъй като подобни забрани са неприложими в европейското свободно пространство. "Бизнесът може да определя къде и колко години ще работи даден висшист само ако инвестира в него по време на образованието му, каквито примери има и сега у нас", коментира тя.

Източник: вестник "Сега"

[Сега](#)

✓ **Работодатели искат държавата да закрепости студентите у нас**

Който замине в чужбина, да връща платените пари за издръжката си, предлагат две бизнес сдружения

Студентите държавна поръчка да са длъжни да останат да работят в страната за определен период от време - между 3 и 5 г., а който замине за чужбина, да възстанови парите, платени от бюджета за издръжката му. Около тази идея се обединяват две от национално представителните работодателски организации – АИКБ и БТПП. От БСК обаче са скептични, че подобно предложение може да се реализира. Идеята среща подкрепата на част от ректорите, но не и на студентите, показва проверка на "Сега". От просветното министерство също са с резерви.

Предложението не е ново - през 2011 г. премиерът Бойко Борисов поиска същото - заяви, че студентите, които се обучават по държавна поръчка, трябва да остават в страната, защото за тяхното обучение са инвестирани публични средства, които "изтичат" към чужбина.

Шефът на АИКБ Васил Велев обясни, че неговата организация също е предложила да се разработят нормативно "надеждни гаранции за ангажимент за постъпване за определен период на работа в българската икономика на ученици и студенти, които завършват образованието си с финансиране от държавния бюджет (например - за 5 години)". Велев предлага фирмите да имат "трансферни права" върху специалистите. "Не може един инженер, в който е инвестирано колкото и в един футболист, да напуска фирмата, която е инвестирала в него, а "Лудогорец" да има трансферни права върху Моци. Искаме и специалистите да доказват, че няма къде да работят в страната, преди да отидат да работят в чужбина, както ние доказваме за чужди специалисти от трети страни с пазарен тест, че няма български кандидати", каза Велев. БТПП също предлагат промени в законодателството, даващи възможност или задължение за специалистите да работят във финансираната ги фирма за определен срок (3-5 г.). От палатата са дори и по-радикални, като искат да има ограничение за започване на работа в друга конкурентна фирма, освен при отказ на тази, която е финансирала обучението.

"Идеята противоречи на Европейската харта за правата на човека. Ние сме в параграф 22 - държавата няма как да накара младите хора да работят тук, защото не може да им гарантира място по професията. 60% от завършващите висше образование не работят по специалността си, а половината работят нещо, което изисква средно образование. В същото време има недостиг на кадри в десетки специалности, но заради липсата на кариерно ориентиране и митовете сред хората за хуманитарно и икономическо образование младите се записват само за дипломата, а след това му мислят", коментира експертът на БСК Томчо Томов. Той посочи, че в Ирландия се прави нещо подобно - задължително насочване на завършилите студенти към работни места.

От Министерството на образованието и науката (МОН) смятат, че подобно ограничение е сложно от юридическа гледна точка, а и е съмнително доколко може да е ефективно, при положение че държавата няма как да осигури реализация на всеки завършил висше образование у нас. "Пълно ограничаване на висшистите да работят в ЕС е невъзможно. Възможен е опитът за задържането на студентите от дадени направления у нас например чрез система за кредитиране. Това обаче може да е при условие, че въпросните специалности станат изцяло платени - в този случай студентът ще плаща пълната сума на обучението си, която ще му се възстановява, ако той се реализира при определени условия в България", обясниха от МОН.

Бизнесът е единокласен, че университетите трябва да се окрупнят, а държавата да финансира само специалностите, от които икономиката има нужда.

Работодателите предлагат редица мерки за подобряване на образованието и пазара на труда. Според БТПП трябва "да се преразгледа финансирането на база брой учещи се, което води до огромни компромиси с качеството на обучението. Други обективни критерии биха били броят на започналите работни места по специалността в рамките на година след приключване на образованието, броят на приетите във ВУЗ за продължаване на обучението и т.н.". Според работодателите трябва да има и по-високи критерии за приемане в университетите, държавата да финансира само тези специалности, които са нужни на икономиката, за фирмите, плащащи стипендии на ученици и студенти, да има данъчни облекчения.

АКАДЕМИЧНО

Голяма част от университетската общност подкрепя отдавна идеята студентите по държавна поръчка да бъдат накарани по законен начин да работят у нас първите години след завършването си. "Това е задължително, в тази връзка и бизнесът може да помогне много - дали с по-високи заплати или пък с подпомагане на младежите със стипендии още по време на следването им", коментира шефът на Съвета на ректорите проф. Любен Тотев. Според него би могло да се помисли и за различни варианти за стимулиране на студентите да не напускат страната ни, например чрез опрощаване на студентските кредити, ако съответният висшист остане да работи в България. "Щом ползват държавна субсидия, студентите трябва да я оправдаят по някакъв начин. Ние трябва да произвеждаме инженери за нашата икономика", заяви подкрепа и ректорът на ТУ-София проф. Георги Михов. Според него обаче едва ли в демократична държава като нашата може да се въведе пълна забрана държавно субсидираните студенти да работят в чужбина, по-скоро би следвало да се търсят други икономически лостове за задържането им.

Председателят на студентските съвети Яна Вангелова коментира, че ако идеята се наложи в този ѝ вид, ще има голям отпор от колегите ѝ, тъй като подобни забрани са неприложими в европейското свободно пространство. "Бизнесът може да определя къде и колко години ще работи даден висшист само ако инвестира в него по време на образованието му, каквито примери има и сега у нас", коментира тя.

Econ.bg

✓ Работодатели предлагат да няма такси при безкасовите плащания

Несъмнено "сивата икономика" се обслужва от касовите разплащания и трябва да се търсят възможности, включително и законодателни, за стимулиране на безкасовите разплащания, като мярка за борба с неформалната икономика

Данъчното облекчение за гражданите, които разходват 80% от заплатите си по безкасов път, може да насърчи сивата икономика, вместо да я ограничи. За това предупреждава в становище до Министерството на финансите Асоциацията на индустриалния капитал по повод предложените от ведомството промени в данъчните закони.

Несъмнено "сивата икономика" се обслужва от касовите разплащания и трябва да се търсят възможности, включително и законодателни, за стимулиране на безкасовите разплащания, като мярка за борба с неформалната икономика, признава работодателската организация. В същото време според нея предложеното данъчно облекчение за физически лица, които получават заплатите си в банкова карта, е със съмнителен ефект.

Вместо да повиши безкасовите плащания предложението може да стимулира укриването на доходите, смята организацията. Например ако човек получава "под масата" част от доходите си в брой и ги харчи също в брой, а официалните му приходи се получават по банков път и 80% от тях се разходват по банков път, това ще го направи "годен" за ползване на данъчното облекчение. Имайки предвид широкото разпространение на практиката - безкасово плащане на "официалната" заплата и плащане на "неофициалната" заплата в плик, такова законодателно предложение поставя в риск приходите в държавния бюджет от този данък, както и дава възможности за стимулиране на тези практики с цел ползване на данъчното облекчение, се посочва в становището.

Освен това увеличаването на картовите разплащания ще доведе до съществено увеличение на разходите на добросъвестните граждани за финансови услуги, като дял от общите им разходи и реципрочно - до увеличаване на приходите на администраторите на картови услуги и на банките, предупреждава работодателската организация.

Затова тя предлага освен стимулите за физическите лица министерството да предложи законодателна промяна за намаляване на банковите и картовите такси при плащане по безкасов път, дори по възможност да ги сведе до нула, за да може безкасовото плащане, освен по удобство и сигурност, да конкурира касовото такова и по цена.

Предвид на това, че и БНБ ще реализира икономии за поддържане и обслужване на паричната маса, ако все по-малко се използват парите в брой, е възможно част от тези финансови разходи да бъдат поети от централната банка, предлага асоциацията.

Тя препоръчва да се запази и отстъпката за изрядните данъкоплатци, които подават данъчна декларация по електронен път и се издължават в срока на подаване. С предложенията на финансовото министерство това предложение ще отпадне заедно с отпадането на декларацията на хартия от 1 януари 2017 г.

✓ Работодатели предлагат да няма такси при безкасовите плащания

Данъчното облекчение за гражданите, които разходват 80% от заплатите си по безкасов път, може да насърчи сивата икономика, вместо да я ограничи. За това предупреждава в становище до Министерството на финансите Асоциацията на индустриалния капитал по повод предложените от ведомството промени в данъчните закони.

Несъмнено "сивата икономика" се обслужва от касовите разплащания и трябва да се търсят възможности, включително и законодателни, за стимулиране на безкасовите разплащания, като мярка за борба с неформалната икономика, признава работодателската организация. В същото време според нея предложеното данъчно облекчение за физически лица, които получават заплатите си в банкова карта, е със съмнителен ефект.

Вместо да повиши безкасовите плащания предложението може да стимулира укриването на доходите, смята организацията. Например ако човек получава "под масата" част от доходите си в брой и ги харчи също в брой, а официалните му приходи се получават по банков път и 80% от тях се разходват по банков път, това ще го направи "годен" за ползване на данъчното облекчение. Имайки предвид широкото разпространение на практиката - безкасово плащане на "официалната" заплата и плащане на "неофициалната" заплата в плик, такова законодателно предложение поставя в риск приходите в държавния бюджет от този данък, както и дава възможности за стимулиране на тези практики с цел ползване на данъчното облекчение, се посочва в становището.

Освен това увеличаването на картовите разплащания ще доведе до съществено увеличение на разходите на добросъвестните граждани за финансови услуги, като дял от общите им разходи и реципрочно - до увеличаване на приходите на администраторите на картови услуги и на банките, предупреждава работодателската организация. Затова тя предлага освен стимулите за физическите лица министерството да предложи законодателна промяна за намаляване на банковите и картовите такси при плащане по безкасов път, дори по възможност да ги сведе до нула, за да може безкасовото плащане, освен по удобство и сигурност, да конкурира касовото такова и по цена.

Предвид на това, че и БНБ ще реализира икономии за поддържане и обслужване на паричната маса, ако все по-малко се използват парите в брой, е възможно част от тези финансови разходи да бъдат поети от централната банка, предлага асоциацията.

Тя препоръчва да се запази и отстъпката за изрядните данъкоплатци, които подават данъчна декларация по електронен път и се издължават в срока на подаване. С предложенията на финансовото министерство това предложение ще отпадне заедно с отпадането на декларацията на хартия от 1 януари 2017 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Списание Forbes](#)

✓ Най-сериозната пречка пред инвестициите днес

Георги Стоев

Най-често в моите анализи се фокусирам върху бариери пред инвестициите, които се коренят в държавната намеса в частните отношения. Решенията на повечето останали проблеми защитниците на свободния пазар оставяме на търсенето и предлагането. Последните изследвания на мнения на инвеститорите в България обаче затвърждават едно и също твърдение – проблем номер едно в момента пред разрастването на инвестициите е недостигът на персонал. Това е проблем, който само частично може да бъде отнесен към държавната интервенция – тежко регулиране на трудовите договори или липса на свобода в образованието. Другата част от решенията, изглежда, са в сферата на частните пазарни отношения, на адаптиране на заплащането, подготовката, мотивацията и подбора на персонал.

В този процес явно ще има много участници. Но нека започнем от най-мотивираниите – това са самите инвеститори, които вече са направили своите капиталови разходи и в момента имат проблем с натоварването на пълния капацитет на мощностите поради липса на кадри или страдат от твърде голямо текучество на персонал. Това са проблеми, които касаят най-вече сегментите на работни позиции със среден набор от умения. Но също така проблемите са налице и в сегмента на нискоквалифицирания персонал, който е най-често без работни навици, нужната отговорност и мотивация, според мненията на работодатели.

Ето някои от основните изводи, които касаят пазара на труда, според най-новото изследване на Индъстри Уоч (непредставително изследване сред 25 компании от преработващия сектор със специален фокус внедряване на нови технологии и иновации):

- Основният недостиг на персонал в момента в производствените предприятия е за средноквалифицирани кадри, по възможност с диплома от професионална гимназия, сред които най-ценни са завършилите с профил "механотехника", "електротехника", "дървообработване". Има силно изразен дефицит на някои конкретни професии като екструдеристи (оператор на екструдер за пластмаса), печатари, оператор на CNC металорежещи машини.
- В повечето фирми има и силен недостиг и на нискоквалифициран персонал и/или изключително висок оборот (текучество) на персонал.

Най-новите данни на НСИ за работните заплати потвърждават това, като виждаме най-бърз ръст на работните заплати в области, в които има подем на индустриалните инвестиции – например в областите Русе и Пловдив, съответно 30 и 28% за последните три години.

Започваме да наблюдаваме първите примери на съвместна работа на промишлени предприятия и професионални гимназии. За да не се бърка с концепцията за "дуално образование", наричаме тези проекти "осиновяване на паралелка от завод". В някои примери дейността е ограничена само до материална помощ за оборудване на кабинет, но в други има данни за цялостна значителна подкрепа на учебния процес. По данни от КЦМ, производител на цветни метали, техните средни разходи за издръжка на една паралелка в професионална гимназия в Асеновград са около 120 хил. лв. на година. Това е и пътят на решаване на проблема оттук насетне. Налице е силната мотивация у работодателите да подкрепят училищата – финансово и със знание за най-новите технологии в производството. Трябва да се изследва каква е мотивацията на директорите на професионалните гимназии да се включат в този процес. Засега получаваме смесена информация, като не можем да определим една основна причина защо тези съвместни проекти между индустрия и образование още не са масова практика в професионалните гимназии. Такова бъдещо изследване ще е важна част от препоръките за решения в сферата на средното образование, които с основание са приоритет на новия екип на МОН.

Инфосток

✓ Наемането на чужденци за сезонна работа се регламентира със закон

Тази година за първи път имаме доста по-благоприятни условия на пазара на труда. През август и септември има 1,3% спад на безработицата спрямо юли. Това каза в сутрешния блок на БНТ министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова.

Няколко атрактивни програми ще могат да поемат част от хората, които се освобождават от туристическия сектор. Едната възможност е наемане през бюрата по труда, друга възможност е фирмите да кандидатстват през работодателски организации. За тази схема са отделени 30 млн. лв. и тя е насочена предимно към сектора на услугите. Идеята е около 10 000 човека да минат през гъвкава форма на заетост - през зимата да минат курсове на квалификация, през следващото лято да бъдат активно заети и през следващата есен да си довършат обучението.

За момента и действащите програми, свързани със заявки от работодатели за свободни работни места, ще подпомогнат около 23 000 човека, подчерта Русинова.

Друга новост, която обяви социалният министър е проектът на Закон за трудова миграция, който е дълго очаквана стъпка от туристическия сектор, тъй като той ще даде по-ясна процедура за наемане на сезонни работници от трети страни. "Надявам се, че чрез облекчените разрешителни за първи път ще позволим вътрешнокорпоративните трансфери", посочи социалният министър.

"Няма европейска програма за заселване на бежанци в обезлюдени райони. Това е поредната лъжа, поредната предизборна манипулация на г-жа Нинова. Нашата система е подготвена в случай на придобиване на правата на бежанец, да подпомогне интеграцията на съответните хора, тъй като по този начин те придобиват същите права като всеки български гражданин, но европейска програма за заселване на бежанци няма", подчерта Русинова.

По нейните думи има нужда от по-осезаема намеса на държавата по проблемите на осиновяването. "Стартирахме информационна седмица, тъй като и осиновителите, и осиновените деца все още живеят със стигма в България. Предлагаме промяна в Социалния кодекс, с която осиновелите да се ползват с повече социални услуги. Предвиждаме регламентиране на правото на отпуск за бащите осиновители с промени в Кодекса на труда", обобща министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова.

Тя допълни, че бежанците в момента, които придобият статут в България, ползват правата на цялата система. До момента в България има 18 бежанци, които ползват социални помощи и 18 или 19, които са регистрирани в бюрата по труда, защото искат да търсят работа. "Нашата система е подготвена, в случай на придобиване на право на бежанец, че всички мерки, национални програми и ползването на правата на всеки един гражданин, да подпомогне бежанците, с цел тяхната интеграция, но европейска програма за заселване в обезлюдени райони - няма такова нещо", каза още министър Русинова.

Земля

✓ Гроздоберът дава работа на над 250 000 човека

Надяваме се, че винарските предприятия ще приберат от реколта 2016 г. количество от 200 – 230 хил. тона и ще ги преработят

Инж. Красимир Коев – изпълнителен директор на Агенцията за лозята и виното

- *Инж. Коев, открихте гроздоберната кампания 2016 г., какви са прогнозните количества за тази година?*

- Министър Танева символично откри гроздобера. Той започна доста отдавна, но като традиция трябва да дадем началото му. Показателите на гроздето са много добри. Те са превишаващи показателите от миналата 2015 г. Сега вече в количествено изражение се надяваме, че винарските предприятия ще приберат от реколта 2016 г. количество от 200 – 230 хил. тона и ще ги преработят. Надявам се това наистина да бъдат количествата, стига времето да не ни изиграе лоша шега. Във Варненско градушката за 20 минути похаби труда на хора, които цяла година отглеждаха и трепериха над лозовите си насаждения и ги докараха до момента на беритбата. Тази градушка съсипа едни големи лозови масиви, от които можеше да се набере изключително качествена продукция, но това е природата и ние сме безсилни да се борим с нея. Като цяло на територията на страната, общо взето, е спокойна ситуацията в гроздобера. Търсенето и предлагането са на високи нива.

Гроздето е в добро състояние и качество. Надявам се, че времето ще се задържи да няма валежи, за да може да се прибере максимално цялата реколта от полето и, както се казва, да не остане едно зрънце на лозята.

- *Можем ли да кажем, че качеството на реколта 2016 ще бъде като това на 2015 г.?*

- Превишават показателите. Тази година и гроздоберът тръгна с близо 3 седмици по-рано от обичайното. Това беше обусловено от факта, че гроздето узря преди нормалните срокове за беритба и в момента показателите са му изключително високи. Даже превъзхождат качествените показатели на захарно съдържание на реколтата от 2015 г. Надявам се, че нашите технолози, както винаги, ще се представят на изключително високо ниво и ще произведат изключително качествени вина.

- *На какво се дължи това, че на някои места в страната гроздоберът започна по-рано?*

- Задържа се доста време с високи температури. Слънцето е един от факторите, които способстват гроздето да узрее много добре. Това означава, че явно сме имали повече слънчеви дни в тези части на страната и оттам е високото захарно състояние. Земеделските ни стопани, лозарите и винарите ни бяха подготвени за това и реагираха адекватно и гроздоберната кампания започна по-рано. Това има и своите положителни страни, защото заради по-рано прибраното грозде, по-рано ще бъдат готови вината от реколта 2016.

- *Достатъчно ли са работниците, ангажирани в гроздобера, и колко души работят в сектора по време на кампанията?*

- Общо взето, по време на гроздоберната кампания са заети сезонно от 250 до 280 хил. човека и след това в транспортирането и преработването на продукцията. Разбира се, работната ръка винаги ще бъде основен проблем тук в страната, но в крайна сметка се справят всички гроздопроизводители. Това е показателно и от факта, че не остава нито едно лозе, което да не е обрано. С наемане на работници, със собствени сили и възможности хората прибират цялата реколта. На този етап няма проблеми и в това направление.

- *Производителите на грозде възползват ли се от едnodневните трудови договори по време на кампанията?*

- Възползват се и нещата като че ли полека се урегулираха. Хората свикнаха с този вариант и възможност за наемане. Може би, като свърши гроздоберната кампания, всички гроздопроизводители, които са наемали такава работна ръка, ще споделят своите предложения и какво да се оптимизира в този процес.

- *До момента какво е изнесеното количество вино от страната, към кои страни изнасяме най-много?*

- 11 млн. кг. грозде от реколта 2016 е изнесено, а очакванията ни за количествата вино за целия износ за 2016 г. е да бъде някъде около 60 млн. литра. Към момента цифрите няма да бъдат показателни, защото обикновено в последните четири месеца на годината България осъществява най-големия си износ. Това е предвид факта, че идват празници – Коледа, Нова година, и тогава започват най-големите поръчки от веригите и контрагентите — от Русия и Западна Европа. Впоследствие започват поръчките за Китай, тъй като Виетнамската и Китайската нова година са в по-късен етап. Смятам, че цялата 2016 г. ще бъде успешна за българското винарство като износ от гледна точка на факта, че последните четири години увеличаваме количествата за износ, макар и с малко от предходната година. В крайна сметка, конкуренцията в световен план е страшна. 120 държави произвеждат вино, така че предлагането е огромно. Конкуренция има и в качество, и в цени. След като повишаваме макар и с милион — два литра на годишна база своя износ, стоим добре на световната винена борса и карта. След като се увеличават вината, значи предлагаме устойчиво качество на сравнително добра цена.

- *Как стои въпросът с контрола на вината? Може ли българският потребител да е сигурен в качеството на продукта, който консумира – българския и вносният?*

- В страната ни годишно се консумират 5 млн. литра в бутилки. Това е вино, което не е произведено на територията на България, а така нареченото вносно вино — било от страни от Европейския съюз, Аржентина, Чили и ЮАР.

Що се касае до контрола – той е достатъчен, дотолкова, че вие медиите сте първият индикатор. Когато някой консумира нещо, което не е в добро състояние или е получил някакви здравословни проблеми, хората се обръщат към медиите. Винаги там информацията излиза първа. Последните няколко години няма информация, че някой е консумирал вино, и то по някакъв начин е увредило неговото здраве. Контролът е на достатъчно високо ниво, за да следим качеството и безопасността и здравето на хората. Що се касае до самия контрол като такъв – много са лабораторните изследвания и внезапните проверки, които се правят към всички наши производители. Единственият ми апел към хората, които си купуват вино, е да подбират местата, откъдето купуват. Лично съм виждал на сергия на пазара, на крайпътно спряла кола на капака или отгоре на багажника да се продават бутилки с вино. Не се подвеждайте, това са напитки, произведени в домашни условия. В крайна сметка рискувате здравето си, ако се подмамите от цена с 1 или 2 лв. по-ниска. Всичко, което е в търговските обекти, е изследвано, контролирано, със сертификати за произход, анализи, свидетелства. Така че българското вино се предлага на изключително поносима и достъпна за всеки цена. Има качествени, перфектни вина, които са на 5, 6, 7, 8 и 10 лв. Така че не рискувайте с покупките от случайни места, където предлагат вино. Стремейки се да ги ограничим, не може на всеки път и всеки паркинг да оказваме контрол. Все пак гражданите трябва да бъдат бдителни, защото първото нещо, което те рискуват, е своето здраве.

- *Каква е вашата оценка за 2016 г. — благоприятна ли беше за сектора?*

- Нека да я изпратим по показатели прибрано грозде, произведено количество вина и износ, който очакваме да се осъществи в тези рамки, които ги очертах. Смятам, че ще бъде успешна предвид факта, че на световните престижни конкурси тази година завоювахме доста златни, сребърни и бронзови медали. Това в крайна сметка ще окаже положителен ефект върху износа ни. Тези конкурси дават възможност на световните вериги и търговци на вино да се ориентират къде какво се предлага, кое си заслужава, след като е спечелило такова високо отличие, да бъде закупено и предлагано. Смятам, че ще бъде успешна годината, но много зависи от климатичните условия и как ще приберем реколтата. Качествено вино ще направят нашите технолози, които са на високо ниво.

След готовия продукт идва ред на нашите маркетинголози. Те трябва да се постараят изключително добре, защото, както се казва, каква е ползата от това да произведем нещо със супер високо качество, като не можем да го рекламираме и да го представим и не можем да го продадем на световните пазари. Както се казва, „топката“ е в техните ръце.

Държавата отпуска средства и за реклама на нашите вина на територията на страните, които не са в Европейския съюз – Русия, САЩ, Китай. Има достатъчно средства, достатъчно изби са се включили в тези рекламни кампании за промоция. Що се касае до условията, които сме създали за бранша за подпомагане и за лозята и рекламирането на нашата продукция на световните пазари – държавата си е свършила перфектно работата, даже и в аванс.

Интервюто е на Агенция „Фокус“

Капитал

✓ Проучване на GEM: Малко българи започват бизнес, но по-често той е успешен

Липсата на качествено образование и държавна подкрепа са основните пречки за предприемачеството.

3.5% от българите се заемат с предприемачество, въпреки че над половината смятат това за добър кариерен избор.

Едва 3.5% от българите се заемат с предприемачество, но голяма част от тези инициативи се оказват успешни и се превръщат в стабилен бизнес. Въпреки че предприемаческата среда в страната страда от липсата на адекватно образование и достатъчна държавна подкрепа, за тези, които решат да започнат свой бизнес, предимство са достъпната физическа инфраструктура и услуги. Повечето компании в страната обаче не се занимават с иновации, което обяснява защо са малко тези, които са реални конкуренти на международния пазар. Това са част от изводите в националния доклад на Global Entrepreneurship Monitor (GEM) за предприемачеството в България през 2015 г., който ще бъде представен официално на 3 и 4 октомври в София. През миналата година страната ни се включи за пръв път в изследването, което се прави от 17 години, и на практика това е първият национален доклад.

Целта на изследването е да проучи средата и факторите, които влияят върху предприемачеството, а изводите да помогнат при изготвянето на национални политики за стимулиране на личната бизнес активност. "Най-ценното е, че вече имаме отправна точка, така че напред да можем да следим дали сме стимулирали развитието на предприемаческата екосистема с промени в политиката", каза Искрен Кръстев, ръководител на екипа на GEM в България.

Резултати

Общо 57.5% от българите смятат, че предприемачеството е добър кариерен избор. Едва 15.8% обаче забелязват добри възможности за започване на бизнес в района, в който живеят. Малък е и дялът на хората, които са готови да започнат собствен проект (35%), а още по-малко са тези, които се захващат с такова начинание (3.5%). Добрата новина е, че независимо от много ниските нива на предприемачество в ранна фаза в България, сравнително голям процент от тези предприемачески инициативи успяват да оцелеят достатъчно дълго, за да станат утвърден бизнес. Данните показват, че само 5.4% от българите са собственици на утвърдени бизнеси. Балансът между ниски нива на предприемаческа активност и малък брой утвърдени бизнеси подсказва устойчивост на предприемаческите начинания и тяхното успешно преминаване в зряла фаза. Това обаче може да бъде и индикатор за сравнително малка предприемаческа среда.

Две ленти

България има малка, но енергична група от иновационно ориентирани бизнеси, които усвояват иновациите забележително ефективно, се посочва в доклада. Този модел на "елитарна" иновация предполага, че вероятно съществува двулентово разделение сред населението - една малка група от иновационно активни бизнеси и друга, много по-голяма група от бизнеси, които не се занимават с иновации. Това обяснява и защо малко български фирми са реални конкуренти на международните пазари. Затова основното предизвикателство пред публичните политики е да се разпространи иновационната култура сред втората група компании, което ще направи българската икономика по-конкурентна.

Спънки

България има няколко съществени слабости, които ограничават предприемачеството, смятат националните експерти, интервюирани за проучването. Най-критичните области са предприемаческото образование в основните и средните училища, липсата на държавна подкрепа и на инициативи, които да превърнат предприемачеството в държавен приоритет.

В опитването експертите се затрудняват да посочат институция, която извършва обслужване на едно гише на малките и средните предприятия. Въпреки че броят на държавните програми за предприемачи нараства, експертите критикуват начина, по който те се прилагат, и поставят под въпрос капацитета на държавните служители, които се занимават с тях.

Достъпът до финансиране е второто най-често срещано препятствие за предприемачеството след държавните политики. То обаче зависи от много фактори – финансова култура, нагласите на банките към риска, наличието на адекватни инструменти и компетентни мениджъри на фондове и т.н. Тези проблеми не са специфични само за България, а за всички незрели предприемачески среди, пише в доклада.

Липсата на адекватно образование се отразява пряко на предприемаческата активност, тъй като от това зависи доколко уверени се чувстват потенциалните предприемачи в уменията и знанията си да започнат свой бизнес. Резултатите показват, че предприемачеството не се преподава нито широко, нито ефективно. "Продължаващата липса на култивиране на

необходимия предприемачески дух и качества по време на средното образование води до увеличаване на броя на неактивни и негодни за наемане на работа млади мъже и жени, които са заставени да се развиват често далеч от продуктивни роли в обществото", се посочва в доклада.

Склонност към риск

Ниските нива на предприемаческа дейност са силно повлияни от доминиращата култура на много ниска склонност към поемане на предприемачески риск, твърдят експертите. Според тях в България преобладава схващането, че много малко може да се постигне чрез лични усилия и собствена инициатива.

Има обаче видима разлика между столица и провинция във възприятието към предприемачеството. Близко 10 процентни пункта повече са хората в София от живеещите в други населени места, които смятат, че собственият бизнес е добър кариерен избор. В столицата обаче са и повече хората, които се страхуват от провал. Според авторите на доклада този резултат вероятно отразява по-високата алтернативна цена при провал в столицата, но така също и липсата на ефективни мрежи за социална защита, каквито има в по-малките градове.

Силните страни

Средата в България обаче предлага и някои важни предимства, става ясно от доклада. Като най-силни страни експертите оценяват достъпа до физическа инфраструктура и услуги като телекомуникации, комунални услуги, транспорт, земя, търговски и логистични площи на цени, които малките фирми могат да си позволят. Предимства са също достъпът до търговска и обслужваща инфраструктура (счетоводни и правни услуги и т.н.), както и подкрепящите правителствени политики. Най-позитивното отношение на националните експерти е свързано с наличието на научна и технологична база, която ефективно подкрепя създаването на технологични компании на световно ниво в поне една област. Най-често посочваната такава област е секторът на информационните и комуникационните технологии.

Как се прави проучването

Изследването се базира на две основни групи данни – проучване на пълнолетното население и проучване на национални експерти. Първото обхваща над 2000 души на възраст между 18 и 64 години, избрани на случаен принцип, което дава представителна извадка за нагласите и възможностите за бизнес. Второто изследване се провежда сред най-малко 36 национално признати експерти в девет области. Съгласно унифицираната глобална методология на GEM получените данни служат за съставянето на индикатори, благодарение на които може да се правят съпоставки с предприемачеството в различните държави.

Още по темата

Българите са в дъното на класация за започване на свой бизнес

Едва 3.5% от активното население в страната започва или управлява нов предприемачески проект

България е на 44-то място по условия за предприемачество

Глобално изследване показва, че у нас се развиват най-добри бизнес умения

Бизнесът рядко е иновативен, което обяснява защо малко български фирми са реални конкуренти на международните пазари.

✓ Фондовата борса в София напомни за добрите си времена

Основният индекс Sofix се повиши с 3.38% до над 509 пункта

Ентузиазмът може да се окаже краткосрочен, ако не се появят нови и качествени компании

Иво Коларов

Промяната в настроенята на борсата е видимо. Дозата оптимизъм на БФБ доведе до изкачване на SOFIX до 16-месечен връх и подобряване на ликвидността на търгуваните обеми. До тази стойност той достигна, след като в последните 10 сесии затвори 9 пъти с повишение. Гледката в сряда и последните дни е много по-различна от тази в началото на годината, когато борсата тръгна рязко надолу. Оттогава насам SOFIX се е покачил с повече от 11.53% спрямо месец януари и с още 17.63% спрямо дъното си от 20 април. Само вчера Sofix се повиши с 3.38% до 509.92 пункта, което е най-високото ниво от май миналата година. Оборътът пък беше близо до 3 млн. лв., което е доста над обикновено.

Напред в класацията

В основата на случващото се е фактът, че 12 от 15-те емисии в индекса поскъпват значително от началото на годината. В допълнение към това повече от половината са го направили с темп над ръста на пазара. За периода най-печеливши са акциите на "Стара планина холд" (33.14%), "Неохим" (29.10%) и "Фонд за недвижими имоти България" (27.11%).

След развитията в последната седмица борсата изглежда добре в сравнение с по-големите пазари в Централна и Източна Европа. Убедителен лидер към днешна дата остава унгарският пазар, където основният индекс BUX е нараснал с 16.28% от началото на годината. Водещият измерител на борсата в Москва MICEX се е покачил с 13.89%, а със своите 11.53% SOFIX изпреварва с малко еквивалента си на турския пазар, BIST 100, който се покачва с 9.89%. В същото време основните индекси в Полша и Гърция търпят загуби.

По-сигурни инвеститори

"Ниските обороти през последната година показват, че много участници бяха останали извън пазара в очакване на оптимистичен знак. Какъв е той времето ще покаже, но възможно е стабилизирането на българската икономика и очакваният ръст на БВП от 3% да са повлияли положително. Също така спадът на безработицата, силният туристически сезон и раздвижването в сектора на недвижимите имоти, което се наблюдава в последните година-две, са положителни знаци за пазара", коментира за "Капитал" Павел Бандилов, анализатор в "София интернешънъл секьуритиз".

Според него действията на КФН по спиране на търговото предложение за "Биовет" също са дали причина инвеститорите да се върнат на пазара, най-вече като доверие в действието на регулатора. Той не изключи и ролята на ETF-а в раздвижването, но посочи, че ентузиазмът е сред краткосрочно ориентираните участници на пазара. Дългосрочната

перспектива пред БФБ пък ще зависи от икономическата и политическата ситуация у нас, като очаква включването на повече индивидуални инвеститори.

Ситуацията на пазара

Димитър Георгиев, ръководител "Финансови пазари" в "Елана трейдинг", посочва пазарните фундаменти като причина за раздвижването му. Според него на борсата има високо предлагане по ликвидните позиции, които са били подценени от инвеститорите досега.

Според него началото на търговията с акциите ETF-а върху SOFIX също е спомогнало за възвръщането на оптимизма. Фондът на "Експат капитал" влезе с близо половин милион лева на пазара във вторник, като това афектира положително емисиите в индекса.

"Изброените фактори ме правят оптимист за период поне до края на годината. Все още е твърде рано обаче да говорим за устойчив ръст, защото по-голямата част от познатите проблеми остават нерешени. Крайно необходима е появата на нови качествени компании на борсата. Еуфорията от ETF-а на пазара е силна, но вероятно постепенно ще отшуми с приключване на процеса по набиране на капитал", коментира още Георгиев.

Той очаква ниските лихви и растящият пазар да доведат нови инвеститори на БФБ в търсене на доходност. Това от своя страна може да покачи SOFIX до равнище от 550 пункта до края на годината.

Още по темата

Първият български борсово търгуван фонд (ETF) дебютира при силен интерес

Очакванията на мениджмънта са Expat Bulgaria Sofix UCITS ETF да стане една от най-ликвидните позиции

Капитализацията на основния сегмент на борсата в София мина 7 млрд. лв.

"Алтерко" очаква 80% ръст на приходите си до 2020 г.

Компанията започна първичното предлагане на акции на фондовата борса

11.53% достигна доходността на SOFIX от началото на годината

[Топ новини](#)

✓ Над 7000 са на борсата в област Търговище

7034 са регистрираните безработни в област Търговище към края на август, отчетоха от Регионалната служба по заетостта. Техният брой намалява за пореден месец - с 33 в сравнение с края на юли. Равнището на безработица за региона е 14,3%, което е с близо два пункта по-ниско от преди една година, но все пак остава доста над средното за страната.

По общини най-много са хората без препитание в Антоново - над 35 %, в Опака – около 30 на сто, в Омуртаг - 25%, в Попово - 13% и в Търговище - 9 %. Продължително безработните лица, които са с престой на борсата над една година са 4060, като над 68% от тях са без специалност, а тези с основно и по-ниско образование са 66%.

През август постъпилите на работа регистрирани безработни от област Търговище са 429, което е с 93 повече в сравнение с предходния юли, докато спрямо същия месец на м.г. броят на започналите работа е със 168 по-голям. Започналите работа безработни без квалификация са 180, с работническа професия - 138, а специалистите със средно специално и висше образование - 111. Над половината от устроените на работа са жени, а младежите до 29 години са 80. Заетост е осигурена на 155 продължително безработни, както и на 36 безработни с намалена трудоспособност от областта.

С посредничеството на бюрата по труда други 125 безработни от областта са наети по програми и мерки за заетост през август. Общо обявените през август свободни работни места от работодатели на територията на област Търговище са 358. Кадри са търсели преработващата промишленост, селското стопанство, търговията, образованието, административните и спомагателните дейности, транспорта, хотелиерството и ресторантьорството. По програми за заетост в бюрата по труда в област Търговище през август са заявени 43 работни места – по-голямата част от тях по схеми по ОПРЧР.

[Шанс нюз](#)

✓ Инспекцията по труда засече 356 нарушения

92 предприятия са проверили инспекторите от Инспекцията по труда – Враца през август. Установени са 356 нарушения. Отново най-много – 192, са нарушенията по трудовите правомощия. Спряна от работа е и една машина. Съставени са 19 акта на обща стойност 47 хил. лева и 16 наказателни постановления за 49 хил. лева. За периода са проверени и няколко сигнала за неизплатени или забавени заплати във фирми свързани с охранителна дейност.

От началото на годината да сега служители на Инспекцията по труда са проверили 11 фирми по програмата за енергийна ефективност. При проверките са открити нарушения, касаещи безопасността на труда, заяви инспектор Павлина Терзиева. В началото на кампанията те са били доста голям брой, но в последните два месеца голяма част от фирмите са по-изрядни. Наблюдават се и винарските производители за едnodневни договори. На този етап 6 работодателя са използвали 350 еднократни трудови договора.

[Вестник Черноморски Фар](#)

✓ От Инспекцията по труда определят отминалия сезон като тежък

Дона МИТЕВА

Като тежък определи отиващия си сезон - 2016 шефът на дирекция "Инспекция по труда" Павлин Васков.

За периода от началото на юни до края на август инспекторите са извършили 841 проверки, 12 от които в предприятия, подлежащи на периодичен контрол, 43 на земеделски производители и 9 на строителни обекти.

Земеделските производители са проверявани в по-голямата част за така наречените едnodневни договори. От началото на годината до настоящия момент Дирекция "Инспекция по труда" в Бургас е предоставила 10 686 броя едnodневни договори на регистрирани земеделски стопани.

Констатирани са общо 3077 броя нарушения, като най-много – 1979, са по трудовите правоотношения. Проверяващите са открили 94 работещи без сключени трудови договори в писмена форма и постъпване на работа преди трудовият договор да е регистриран в ТД на НАП.

Според Васков основно проблем за работниците са нарушенията, свързани с работното време, почивките и отпуските. Там са констатирани 238 нарушения. 381 са нарушенията по заплащането на труда, в това число неизплатени трудови възнаграждения, допълнително възнаграждение за положен нощен труд и др.

"Обикновено това, което се договаря устно между работник и работодател, не винаги се спазва. Обещаното, както казва българинът, не е като даденото, и това трябва да се помни от всеки, който тръгва да влиза в трудовоправни отношения. Единствено трудовият договор и вписаната в него сума за възнаграждение, е валидна и тя подлежи на проверка от наша страна", припомни отново Васков.

Като куриозни в работата на своите подчинени директорът на регионалната инспекция по труда определи обясненията, които работодателите пишат при съставянето на част от актовете. "Имам чувството, че те са печатани на конвейер. Все някой от родата – братовчед, майка, татко, чичо, стринка, вуйна, е минал за малко и точно в това време на титуляра на работното място му се пришло до тоалетната и отишъл, та тези роднини само за малко са застанали пред касовия апарат и обслужват клиенти. И проверяващите точно уцелили този момент. Ако ние все така добре уцелвахме момента, би трябвало поне да успеем да ударим и нещо от джакпота", пошегува се Васков.

За отчетния период са съставени 228 акта.

За това лято е имало и бум на наети непълнолетни лица на работа. Най-много искания за наемане на работа на непълнолетни лица са постъпили от "Сънсет Ризорт Мениджмънт" ЕООД – за длъжността пиколо-блок маса, "Академика Сий Палас" АД е поискала младежи за длъжността сервитьор, "Аква Парк" АД и др. за длъжността аниматор. "Ако миналата година бяха поискани около 1000 разрешителни, то тази година техният брой е над две хиляди" обобщава Васков.

При направените проверки е открито само едно нарушение, където е наето непълнолетно лице без разрешение от Инспекцията.

Pixelmedia.bg

✓ ЕК одобри българска програма за предприемачи

Европейската комисия одобри първата изцяло българска програма, съобщи БТА, като цитира пресслужбата на ЕНП.

Тя се нарича "Алеко" и е предложена от евродепутата Андрей Новаков. Програмата ще започне работа от началото на 2017 година и има за цел да осигури пътуване за обмяна на опит на млади предприемачи от Европейския съюз, включително български.

Финансирането беше одобрено от бюджетната комисия на Европейския парламент и така програмата ще позволи европейски млади предприемачи да пътуват в чужбина. Евродепутатът Андрей Новаков обясни, че няма квоти по държави и призова младите българи да кандидатства.

Очаква се до двеста човека от цяла Европа и България да пътуват до страни като САЩ, Китай, Сингапур, да вземат най-доброто от големите и успешни компании там, да се върнат къщи и да го приложат.

С бюджета, който гласувахме, ще бъдат покривани разходите за транспорт, стипендии, така че да си покриват разходите за живот там, където са избрали да отидат. Това е българска идея, с огромен български принос, името на програмата е българско, така че се надявам колкото е възможно повече българи да участват в нея, посочи евродепутатът.